

UZASADNIENIE

Powódka K. M. domagała się zasądzenia na swoją rzecz od pozwanego Skarbu Państwa – Zakładu Karnego w C. kwoty (...) zł tytułem uposażenia z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od 1.01.2023 r. oraz zwrotu kosztów postępowania. Powódka podała, że pełniła służbę jako funkcjonariusz służby więziennej a od 1.03.2023 r. przeszła na zaopatrzenie emerytalne. Powódka nie otrzymała waloryzacji uposażenia za 2023 r., tak jak funkcjonariusze pozostali w służbie po 1.03.2023 r. Powódka podała, że z treści ustawy z 1.12.2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2023 znalazły się przepisy dyskryminujące osoby, które przeszły na zaopatrzenie emerytalne w okresie od 1.01.2023 r. do 28.02.2023 r. Art. 41 ust. 1 i 2 wymienionej ustawy wyłączał uposażenia określonych grup zawodowych (żołnierze zawodowi i funkcjonariusze) z waloryzacji za 2023 r. i pozostawiono kwotę bazową z 2022 r., to jest (...) zł, zamiast kwoty bazowej obowiązującej w 2023 r. to jest (...) zł. Dla funkcjonariuszy pozostających w służbie po 1.03.2023 r. przewidziano w art. 41 ust. 3 ustawy mechanizm, zgodnie z którym po 1.03.2023 r. uposażenie żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy podlegało każdorazowemu zwiększeniu o 1/5 kwoty różnicy pomiędzy uposażeniem dotychczasowym a uposażeniem w nowej wysokości. Funkcjonariuszom, którzy odeszli ze służby przed 1.03.2023 r. nie zrekomensowano braku waloryzacji. Skutkowało to zmniejszeniem świadczeń i zmniejszeniem podstawy wysłużonych przez nich emerytur oraz zmniejszeniem wysokości odpraw odchodzących na zaopatrzenie emerytalne. Zdaniem powódki powołane przepisy naruszają zasadę równości wobec prawa i art. 2 Konstytucji RP oraz zasady sprawiedliwości społecznej. Zastosowany mechanizm miał na celu zachęcić funkcjonariuszy do pozostania w służbie i stanowił element polityki kadrowej, nie był podyktowany przyczynami ogólnymi, wyjątkowymi okolicznościami. W poprzednich latach podwyżki uposażeń obowiązywały od początku roku. Przy czym odejście ze służby nie wiąże się tylko z przejściem na zaopatrzenie emerytalne, ale mogą być inne przyczyny np. trwała niezdolność do służby, likwidacja jednostki lub zwolnienie na własną prośbę. Zdaniem powódki należy przywrócić stosowanie art. 8 ust. 1 ustawy z 23.12.1999 r. o kształtowaniu uposażeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw. Natomiast zastosowany mechanizm dzieli funkcjonariuszy na dwie grupy co stanowi naruszenie art. 32 Konstytucji RP i zasady jednakowego traktowania. W ocenie powódki ustawodawca ingerując z sposób ustalania uposażeń funkcjonariuszy z wyjątku uczynił zasadę, a ingerencja ta nie ma związku z dbałością o finanse publiczne czy nadmierny deficyt budżetowy i stanowi nieuzasadnioną dyskryminację wybranych grup zawodowych. Powódka podniosła, że ustawy okołobudżetowe stoją w sprzeczności z zasadą ochrony zaufania jednostki wobec państwa stanowiącą fundament zasady demokratycznego państwa prawnego. Powódka podniosła również uprawnienie sądu orzekającego do oceny zgodności przepisu z Konstytucją i odmowy jego zastosowania. Powódka powołała się na orzeczenie w sprawie (...) 12/01 z 4.07.2001 r. Powódka powołała się także na orzeczenie TK w sprawie K1/12, w którym Trybunał wyznaczył granice, których przekroczenie skutkować musi uznaniem przepisu regulującego ustalenie wysokości uposażeń funkcjonariuszy odbiegającego od systemowej regulacji uposażeń za niezgodny z Konstytucją.

Pozwany Skarb Państwa – Dyrektor Zakładu Karnego w C. w odpowiedzi na pozew wnosilo o oddalenie żądania pozwu i obciążenie powódki kosztami postępowania. Pozwany wnosil również o zawieszenie postępowania do czasu rozstrzygnięcia przez Trybunał Konstytucyjny wniosków o zbadanie konstytucyjności przepisu art. 41 ustawy z 1.12.2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2023. Pozwany podnosił, że powódka wniosła o zwolnienie ze służby z dniem 24.02.2023 r. złożyła 6.12.2022 r. i znała już zasady waloryzacji uposażeń w 2023 r. Ponadto pozwany stwierdził, że zapis art. 41 ustawy okołobudżetowej przestał już obowiązywać i nie ma możliwości jego zmiany. Pozwany zauważył, że zapis ten został przyjęty aby zatrzymać odejścia doświadczonych funkcjonariuszy ze służby.

Wyrokiem z dnia 17 października 2025 r. Sąd Rejonowy – Sąd Pracy wC. w punktach:

1. zasądził od pozwanego Skarbu Państwa - Zakładu Karnego wC. na rzecz powódki K. M. kwotę (...) zł (siedemset siedemdziesiąt dwa złote) tytułem uposażenia brutto, z odsetkami ustawowymi za opóźnienie poczynając od 1.01.2023r.;
2. zasądził od pozwanego Skarbu Państwa - Zakładu Karnego w C. na rzecz powódki K. M. kwotę (...) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia prawomocności orzeczenia;
3. wyrokowi w pkt 1 nadał rygor natychmiastowej wykonalności.

Orzekając w powyższy sposób Sąd Rejonowy ustalił, że powódka K. M. była funkcjonariuszem służby więziennej od 1.10.1997 r. Powódka pełniła służbę jako psycholog. W dniu 6.12.2022 r. powódka złożyła raport o zwolnienie jej ze służby w SW z dniem 24.02.2023 r. z powodu nabycia uprawnień emerytalnych. Dyrektor ZK w C. decyzją z 15.12.2022 r. zwolnił powódkę z dniem 24.02.2023 r. ze służby w Służbie Więziennej.

Coroczna waloryzacja uposażeń funkcjonariuszy w 2023 r. zaplanowana w ustawie o budżecie z 1.12.2022 r. była powódce znana i znany był powód, dla którego ustawodawca zaplanował, że w 2023 r. waloryzacja będzie odbywać się inaczej niż w poprzednich latach. Powódka, podobnie jak pozostali funkcjonariusze nabywający uprawnienia emerytalne do 1.03.2023 r. wiedzieli, że przyczyną nieobjęcia ich waloryzacją w 2023 r. była chęć powstrzymania ich przed odejściem ze służby.

Dostępny materiał dowodowy w postaci akt osobowych powódki nie budził wątpliwości Sądu. Zeznania świadka były zgodne z doświadczeniem życiowym.

Dokonując oceny prawnej w niniejszej sprawie Sąd Rejonowy w pierwszej kolejności podjął się oceny konstytucyjności zakwestionowanego przez powódkę art. 41 ustawy z 1.12.2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2023 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2666) z uwagi na to, że przepis ten już nie obowiązuje, zatem zgodnie z art. 59 ust. 1 pkt. 4 ustawy z 30.11.2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 2072), Trybunał winien umorzyć postępowanie i nie będzie zajmował się oceną konstytucyjności tego przepisu. Natomiast przepis ten wywołał skutki prawne w postaci wysokości uposażenia powódki. Dlatego Sąd uznał, że jego ocena jest niezbędna.

Wskazać należało również, że Sąd I instancji podzielił wszystkie argumenty pozwu. Istotną okolicznością jawi się niezgodność art. 41 ustawy o budżecie z art. 8 ust. 1 ustawy z 23.12.1999 r. o kształtowaniu uposażeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 110, poz. 1255). Co prawda tzw. „ustawa o budżecie” może zmienić inne ustawy, jednak nadal obowiązują zasady konstytucyjne, jak zasada ochrony zaufania obywatela wobec państwa wyrażona w art. 2 Konstytucji i równości obywateli wobec prawa wyrażona w art. 32 Konstytucji. Kierując się tymi zasadami Sąd podziela pogląd, wyrażony w uzasadnieniu wyroku TK z 12.12.2012 r. w sprawie K 1/12, że możliwa jest zmiana ustalonych przepisami zasad wynagradzania funkcjonariuszy publicznych, o ile zajądą ku temu powody, jak obawa o równowagę budżetu państwa. Troska o równowagę budżetu, zdaniem Trybunału, uzasadnia odstępstwo od innych zasad, gdyż naruszenie równowagi budżetowej ma wpływ na zasady funkcjonowania wszystkich obywateli i instytucji i godzi w ich interesy. Powódka wykazała, że w omawianej sprawie taka obawa nie zachodziła. W 2022 r. podwyższono uposażenia funkcjonariuszy służb mundurowych, wynagrodzenia w ochronie zdrowia, wynagrodzenia nauczycieli, przedstawicieli władzy ustawodawczej, wypłacono 13 i 14 emerytury, (...) wzrósł o 4,8%, bezrobocie utrzymywało się na niskim poziomie.

Sąd I Instancji wskazał, że nie wystąpiły żadne przesłanki do wprowadzenia niekorzystnego dla części funkcjonariuszy mechanizmu waloryzacji ich uposażeń, pozbawiającego ich tej waloryzacji w przypadku przejścia na świadczenie emerytalne przed 1.03.2023 r. Okolicznością bezsporną było, że wprowadzenie takiego mechanizmu było podyktowane chęcią zatrzymania tych funkcjonariuszy w służbie. Sąd ocenił jednak, że stanowiło to nieuzasadnione naruszenie zasady równości wobec prawa i zaufania obywatela do państwa. Dążenie do utrzymania stanu osobowego funkcjonariuszy w żaden sposób nie usprawiedliwia tych naruszeń, które mogą być dokonane tylko w określonych w wyroku TK w sprawie K 1/12 okolicznościach.

Mając na uwadze powyższe Sąd zasądził na rzecz powódki dochodzona pozwem kwotę, która nie była przez pozwanego kwestionowana.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 kpc. Pozwany jako strona przegrywająca sprawę został obciążony obowiązkiem zwrotu powódce poniesionych przez nią kosztów postępowania, to jest kosztów zastępstwa procesowego, których wysokość Sąd ustalił na podstawie § 9 ust. 1 pkt. 2) w zw. z § 2 pkt.2) rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie.

Na podstawie art. 477² § 1 kpc Sąd z urzędu nadał wyrokowi rygor natychmiastowej wykonalności.

Apelację od powyższego wyroku wniosła strona pozwana zaskarżając powyższe rozstrzygnięcie w całości oraz zarzucając mu:

I. Naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na wynik sprawy, tj.:

1. art. 233 k.p.c. poprzez dokonanie błędnej oceny materiału dowodowego i uznanie, że dochodzona przez Powódkę należność stanowiąca wyrównanie (waloryzację) uposażenia z za miesiąc styczeń 2023 r. w oparciu o przepisy art. 9 ust. 1 pkt 2 lit d ustawy budżetowej na rok 2023 z dnia 15 grudnia 2022 (Dz.U. z 2022 r., poz. 256) w związku z rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 grudnia 2022 r. w sprawie uposażenia zasadniczego funkcjonariuszy Służby Więziennej (Dz.U. z 2022 r. poz. 2729) była świadczeniem należnym podczas gdy przypisy te nie miały zastosowania w związku z obowiązywaniem przepisów ustawy z dnia 1 grudnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2023 (Dz. U. 2022, poz. 2666), której art. 41 stanowił *lex posterior* oraz *lex specialis* w stosunku wspomnianych unormowań płacowych funkcjonariuszy Służby Więziennej.

2. naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. w związku z art.278 k.p.c. poprzez dowolną, a nie swobodną ocenę materiału dowodowego sprawy tj. w szczególności notatki służbowej z dn.18.07.2025 r. ppor. (...) st. Inspektora D. (...) i Organizacyjno-Prawnego i zeznań tego funkcjonariusza, skutkującą błędem w ustaleniach faktycznych leżących u podstaw zaskarżonego wyroku, który to błąd polegał na przyjęciu przez Sąd bezrefleksyjnie, iż dochodzona przez Powódkę kwota (...). tytułem wyrównania uposażenia za miesiąc styczeń 2023 r. jest ustalona w sposób prawidłowy, w sytuacji gdy jej przyjęcie w tak zawyżonej wysokości wobec hipotetycznej kalkulacji dokonanej przez stronę Pozwaną w oparciu o mnożniki i zasady wynikające z konkretnych pragmatyk służbowych opiewającej na kwotę 557 zł;

3. art. 233 k.p.c. poprzez dokonanie błędnej oceny materiału dowodowego i uznanie, że sytuacja faktyczna sędziów, w stosunku do których również zamrażano coroczny wzrost kwoty bazowej ustawami okołobudżetowymi jest podobna do sytuacji Powódki, w konsekwencji czego Sąd błędnie uznał, że zasadna jest odmowa zastosowania unormowań zamrażających waloryzację uposażeń funkcjonariuszy Służby Więziennej, którzy podjęli decyzję o przejściu na zaopatrzenie emerytalne, podczas gdy powoływany w uzasadnieniu skarżonego orzeczenia wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 12.12.2012 r. w sprawie K 1/12 (a także późniejszy wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 8 listopada 2023 sygn. akt K 1/23, uznający, że wyliczanie sędziowskich wynagrodzeń na podstawie ustawy okołobudżetowej na 2023r. jest niezgodny z Konstytucją), dotyczył wyłącznie tej grupy zawodowej, co skutkowało błędnym uznaniem roszczenia Powódki.

4. naruszenie art. 327¹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. poprzez niewyjaśnienie w sposób należyty podstawy prawnej i faktycznej wyroku ograniczając się przy tym do lakonicznych tez, w sytuacji gdy dokonana przez Sąd I instancji rozproszona kontrola konstytucyjności art. 41 ustawy z dnia 1 grudnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2023 wymagała zdecydowanie głębszej i przekonującej argumentacji uzasadniającej jej przeprowadzenie.

II. naruszenie przepisów prawa materialnego tj.:

1) art. 41 ust. 2 ustawy z dnia 1 grudnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2023 w zw. z art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz zmianie niektórych ustaw poprzez jego niezastosowanie i błędne uznanie, iż jest on sprzeczny z art. 2 i 32 Konstytucji RP co w konsekwencji prowadziło do ustalenia, że Powódce przysługuje uposażenie za styczeń 2023 r. r. z zastosowaniem kwoty bazowej określonej w ustawie budżetowej na rok 2023 w wysokości (...) zł, podczas gdy z treści ww. przepisu wynika, że w okresie od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia 28 lutego 2023 r. przy wyliczeniu uposażenia Powódki należało stosować kwotę bazową ustaloną w ustawie budżetowej na rok 2022 w wysokości (...)zł, co więcej, ustawodawca świadomie przyjął to rozwiązanie i ww. ustawa okołobudżetowa została wprowadzona do polskiego porządku prawnego zgodnie z obowiązującymi przepisami regulującymi proces legislacyjny;

2) art. 41 ust. 3 ustawy z dnia 1 grudnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2023 w zw. z art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz zmianie niektórych ustaw poprzez jego niezastosowanie i błędne uznanie, iż jest on sprzeczny z art. 2 i 32 Konstytucji RP co w konsekwencji prowadziło do ustalenia, że zasadna staje się odmowa zastosowania unormowań eliminujących waloryzację uposażenia dla tych funkcjonariuszy, którzy podjęli decyzję o przejściu na zaopatrzenie emerytalne, podczas gdy wskazanego przepisu nie można interpretować w oderwaniu od ust. 1 i ust. 2 tego artykułu, a zwłaszcza celu jego wprowadzenia jakim jest, zgodnie z uzasadnieniem projektu przedmiotowej ustawy „zachęcenie do pozostawania w służbie czynnej żołnierzy zawodowych,

funkcjonariuszy i funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej", z których to jednoznacznie wynika, że wzrost uposażeń w 2023 r. obejmuje wyłącznie funkcjonariuszy pozostających w czynnej służbie na dzień 01 marca 2023 r.;

3) art. 56 ust. 3 i art. 227 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej, art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw, art. 41 ust. 2 ustawy z dnia 1 grudnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2023 w zw. z art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych poprzez ich niezastosowanie i uznanie, że w niniejszej sprawie zasadne jest zasądzenie odsetek ustawowych za opóźnienie od kwoty i daty wskazanej w pozwie, podczas gdy Pozwany określił wysokość należnych Powódce świadczeń na podstawie obowiązujących przepisów prawa, nie miał żadnych uprawnień do samodzielnego kształtowania wysokości tych świadczeń oraz był zobowiązany do zachowania dyscypliny finansów publicznych, a zatem że nie mógł wypłacić Powódce należnych jej świadczeń z pominięciem regulacji z art 41 ust. 2 ustawy z dnia 1 grudnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2023., co w konsekwencji powoduje, iż w niniejszej sprawie nie można mówić o wymagalności roszczenia Powódki w dacie wynikającej z pozwu, a tym samym brak jest podstaw zarówno faktycznych, jak i prawnych do zasądzenia ustawowych odsetek za opóźnienie na rzecz Powódki od dnia 1.01.2023 r.;

4) art. 227 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej w zw. z art. 476 kodeksu cywilnego poprzez ich błędną wykładnię i uznanie, że po stronie pozwanego doszło do zwłoki w wypłacie Powódce części uposażenia za styczeń 2023 r., podczas gdy Pozwany nie znajdował się w zwłóce, albowiem wypłacił Powódce uposażenie i inne świadczenia zgodnie z obowiązującymi przepisami, a nadto Powódka nie skierowała żadnego wniosku do Pozwanego w przedmiocie wypłacenia odsetek w związku ze zwłoką Pozwanego, zaś doręczony pozew stanowi pierwszą informację ze strony Powódki co do kwestii żądania ewentualnych odsetek.

W oparciu o tak sformułowane zarzuty strona pozwana wniosła o:

- 1) zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od Powódki na rzecz Pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego za I instancję, według norm przepisanych, wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od daty uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty,
- 2) orzeczenie wobec Powódki obowiązku zwrotu świadczenia spełnionego przez Pozwanego na podstawie wyroku Sądu I instancji, któremu został nadany rygor natychmiastowej wykonalności,
- 3) zasądzenie od Powódki na rzecz Pozwanego kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych, wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od daty uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty.

Jednocześnie z ostrożności procesowej, na wypadek nieuwzględnienia apelacji, strona pozwana wniosła o rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zgodnie z zasadą słuszności wyrażoną w art. 102 k.p.c. i nieobciążanie strony pozwanej kosztami postępowania sądowego, z uwagi na charakter sprawy której podstawy prawne i faktyczne są przedmiotem rozbieżności w orzecznictwie sądowym.

W odpowiedzi na apelację powódka wniosła o oddalenie jej oraz o zasądzenie od strony pozwanej na rzecz powódki zwrotu kosztów zastępstwa adwokackiego za postępowanie apelacyjne wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w B. B.zważył co następuje:

Apelacja strony pozwanej zasługuje na uwzględnienie w całości.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że Sąd odwoławczy podziela ustalenia faktyczne dokonane w tej sprawie przez Sąd Rejonowy, za wyjątkiem ustalenia, że kwota , której powódka domagała się nie była przez pozwanego kwestionowana, gdyż pozwany w piśmie procesowym z dnia 21 lipca 2025 r. wskazał, że wzrost wynagrodzenia powódki wynosiłby, przy przyjęciu słuszności stanowiska powódki, (...) zł brutto, a nie kwotę, którą powódka wskazała w pozwie.

Z ustaleń faktycznych dokonanych przez Sąd Rejonowy Sąd odwoławczy dokonał jednak innych ustaleń prawnych to znaczy inaczej pod względem prawnym ocenił ten stan faktyczny, co skutkowało zmianą zaskarżonego wyroku.

Ustawa z 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej kompleksowo reguluje prawa i obowiązki funkcjonariuszy w ramach stosunków służbowych o charakterze prawno-administracyjnym. Zgodnie z art.220 ww. ustawy spory o roszczenia ze stosunku służbowego funkcjonariuszy w sprawach niewymienionych w art. 218 ust. 1 i art. 219 ust. 1 i 2 rozpatruje sąd właściwy w sprawach z zakresu prawa pracy. W art. 218 ust. 1 i art. 219 ust. 1 i 2 ustawy nie wymieniono spraw związanych z wynagrodzeniem za pracę (służbę), a zatem droga sądowa jest dopuszczalna i właściwy do rozpoznania sporu jest sąd pracy.

Na mocy art.56 cytowanej ustawy z tytułu służby funkcjonariusz otrzymuje uposażenie. Prawo do uposażenia powstaje z dniem mianowania funkcjonariusza na pierwsze stanowisko służbowe. Przeciętne uposażenie funkcjonariuszy stanowi wielokrotność kwoty bazowej, której wysokość ustaloną według odrębnych zasad określa ustawa budżetowa. Przez przeciętne uposażenie funkcjonariuszy należy rozumieć uposażenie wraz z miesięczną równowartością nagrody rocznej. Rada Ministrów określa, w drodze rozporządzenia, wielokrotność kwoty bazowej, o której mowa w ust. 3, uwzględniając specyfikę i warunki pełnionej służby.

Na podstawie art. 56 ust.4 cytowanej ustawy wydane zostało rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 marca 2022 r. w sprawie wielokrotności kwoty bazowej, stanowiącej przeciętne uposażenie funkcjonariuszy Służby Więziennej, które w § 1 stanowi, że wielokrotność kwoty bazowej, stanowiącą przeciętne uposażenie funkcjonariuszy Służby Więziennej ustala się na 4,229. Natomiast § 2 wskazuje, że przepisy rozporządzenia mają zastosowanie do uposażeń funkcjonariuszy Służby Więziennej należnych od dnia 1 stycznia 2022 r.

W art. 9 ust. 1 pkt 2 d) ustawy budżetowej z dnia 17 grudnia 2021 r. na rok 2022 ustalono, zgodnie z art.9 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 2020 r. poz. 1658) kwoty bazowe dla żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy na(...)zł.

W ustawie z 15 grudnia 2022 r.- ustawa budżetowa na rok 2023 w art.9 ust. 1 pkt 2) ppkt d) wskazano: Zgodnie z art.9 ust. I ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 2022 r. poz. 1533) ustala się kwoty bazowe dla żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy - w wysokości (...) zł.

Art.41 ustawy z dnia 1 grudnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2023 określał, że :

1.
Kwoty bazowe ustalone w ustawie budżetowej na rok 2023 dla żołnierzy zawodowych, funkcjonariuszy oraz funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej stosuje się do obliczenia ich uposażeń w okresie od dnia 1 marca 2023 r. do dnia 31 grudnia 2023 r.
2.
Do obliczenia uposażeń żołnierzy zawodowych, funkcjonariuszy oraz funkcjonariuszy Służby C. (...) należnych od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia 28 lutego 2023 r. stosuje się kwoty bazowe ustalone w ustawie budżetowej na rok 2022 z dnia 17 grudnia 2021 r. (Dz. U. z 2022 r. poz. 270).
3.
Uposażenie żołnierzy zawodowych, funkcjonariuszy oraz funkcjonariuszy Służby (...) -Skarbowej wypłacane w okresie od dnia 1 marca 2023 r. do dnia 31 grudnia 2023 r. podlega każdorazowemu zwiększeniu o 1/5 kwoty różnicy pomiędzy uposażeniem należnym na dzień 1 marca 2023 r. obliczonym na podstawie kwoty bazowej ustalonej w ustawie budżetowej na rok 2023 odpowiednio dla żołnierzy zawodowych, funkcjonariuszy oraz funkcjonariuszy Służby (...) -Skarbowej a uposażeniem należnym na dzień 1 stycznia 2023 r. obliczonym zgodnie z ust. 2.
4.
Do podwyższenia uposażeń żołnierzy zawodowych, funkcjonariuszy oraz funkcjonariuszy Służby (...) -Skarbowej nie stosuje się przepisu art.8 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw.
- 5.

Podwyższenie uposażeń żołnierzy zawodowych, funkcjonariuszy oraz funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej, wraz ze zwiększeniem, o którym mowa w ust. 3, następuje w ciągu 3 miesięcy po dniu ogłoszenia ustawy budżetowej na rok 2023, z wyrównaniem od dnia 1 marca 2023 r.

Powyższe przepisy- art.41 ust. 1 i 2 był podstawą utrzymania wysokości uposażenia powódki w okresie styczeń- luty 2023 r. na poziomie ustalonym od 1 stycznia 2022 r.

Powódka wskazała, że mechanizm z art.41 ust.3 ustawy z dnia 1 grudnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2023 pomijał funkcjonariuszy, których służba ustala do 28 lutego 2023 r., w szczególności tych, którzy przeszli na zaopatrzenie emerytalne. Oceniała te zapisy ustawy jako dyskryminujące i sprzeczne z art.2, art.32 Konstytucji RP. Powołała orzecznictwo, które dotyczyło wynagrodzeń sędziów i ich ograniczania w latach 2021- 2023 w ustawach wprowadzających ustawy budżetowe.

Zauważenia jednak wymaga, że sytuacja prawna sędziów i funkcjonariuszy Służby Więziennej nie jest taka sama, a zatem automatyczne przenoszenie oceny prawnej dotyczącej grupy zawodowej sędziów sądów powszechnych do sytuacji faktycznej i prawnej powódki nie jest uzasadnione.

Sędziowie są jedyną grupą zawodową w Polsce, której Konstytucja gwarantuje prawo do wynagrodzenia „odpowiadającego godności urzędu oraz zakresowi ich obowiązków” (art. 178 ust. 2 Konstytucji). Postanowienie to wyznacza, chociaż w sposób mało precyzyjny, pewien konieczny standard, który musi być respektowany przez ustawodawcę przy ustalaniu ustawowych zasad wynagradzania sędziów (wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 4 października 2000 r., sygn. P 8/00). Norma ta stanowi szczególną gwarancję ochrony wynagrodzeń sędziowskich na poziomie konstytucyjnym, co ogranicza dopuszczalność ingerencji ustawodawcy w system ich kształtowania. Art. 178 ust.2 Konstytucji jest przy tym nie tyle gwarancją wynagrodzenia sędziego, jako sui generis pracownika, ile elementem ustroju sądownictwa - istotną materialną gwarancją niezawisłości sędziego. Nie jest bowiem przypadkiem, że unormowanie to znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie postanowienia ustanawiającego zasadę niezawisłości sędziów (art. 178 ust.1 Konstytucji).

Przepisy Konstytucji odnoszące się do wynagrodzeń sędziów stanowiły podstawę do orzecznictwa sądów powszechnych w związku z ograniczeniem wynagrodzenia sędziów w latach 2021- 2023 w ustawach wprowadzających ustawy budżetowe.

Konstytucja nie zawiera przepisów, które dotyczyłyby wynagrodzenia funkcjonariusza Służby Więziennej. Z tych przyczyn bezpośrednie porównanie sytuacji tych dwóch różnych grup zawodowych jest nieprawidłowe.

Podstawowym przepisem regulującym wysokość uposażenia funkcjonariuszy Służby Więziennej jest cytowany wcześniej art.56 ustawy o Służbie Więziennej. Zawiera on wyłącznie odesłanie do ustawy budżetowej (art.56 ust.3) oraz delegację dla Rady Ministrów do określenia wielokrotności kwoty bazowej.

W przypadku sędziów, prawo o ustroju sądów powszechnych w całości określa sposób wyliczenia wynagrodzenia zasadniczego sędziego i nie zawiera delegacji dla władzy wykonawczej do określania jego wysokości w żadnym zakresie. Co więcej podstawę wyliczania wynagrodzenia zasadniczego sędziego stanowi przeciętne wynagrodzenie w drugim kwartale roku poprzedniego, ogłaszane w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej (...)Monitor Polski” przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 20 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (art.91 § 1c ustawy prawo o ustroju sądów powszechnych), a nie kwota ustalana w ustawie budżetowej.

Ustawa o Służbie Więziennej nie zawiera żadnych przepisów, które pozwalałyby funkcjonariuszowi na hipotetyczne obliczenie swojego wynagrodzenia do czasu uchwalenia ustawy budżetowej. Zgodnie z art.56 ust.3 cytowanej ustawy przeciętne uposażenie funkcjonariuszy stanowi wielokrotność kwoty bazowej, której wysokość ustaloną według odrębnych zasad określa ustawa budżetowa. Zasady ustalania kwoty bazowej zawarte są w ustawie z 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń z państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw. Ustalona według wskazanych tam zasad kwota bazowa znajduje się ostatecznie w ustawie budżetowej.

Powódka powołuje się na art.2 Konstytucji, który stanowi, że Rzeczpospolita Polska jest demokratycznym państwem prawa, urzeczywistniającym zasady sprawiedliwości społecznej. Jako zasadę związaną z art.2 powódka wskazuje zasadę pewności prawa i ochroną praw nabytych, a także ekspektatyw maksymalnie ukształtowanych.

W wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 17 listopada 2003 r. (K 32/02) wskazano, że oceniając konstytucyjność określonego rozwiązania prawnego z punktu widzenia zasady ochrony praw słusznie nabytych należy zwrócić uwagę na trzy kwestie. Po pierwsze, przedmiotem gwarancji wynikających z omawianej zasady jest przysługujące już określonej osobie prawo podmiotowe. Nie ma przy tym znaczenia, czy prawo to zostało nabyte na podstawie indywidualnego aktu organu władzy czy wprost na podstawie ustawy, z chwilą spełnienia określonych w niej przesłanek. Zasadą ochrony praw nabytych objęte są zarówno prawa nabyte w drodze skonkretyzowanych decyzji przyznających świadczenia, jak i prawa nabyte in abstracto - zgodnie z ustawą - przed zgłoszeniem wniosku o ich przyznanie. Po drugie, podkreślić należy, że z zasady ochrony praw nabytych nie wynika (adresowany do ustawodawcy) zakaz zmiany przepisów określających sytuację prawną osoby w zakresie, w którym sytuacja ta nie wyraża się w przysługującym tej osobie prawie podmiotowym. W pewnych jednakże przypadkach (zwłaszcza z dziedziny ubezpieczeń społecznych) orzecznictwo uznało za dopuszczalne objęcie tą ochroną tzw. praw tymczasowych (ekspektatyw), czyli sytuacji, w których wprawdzie nie doszło do wydania aktu przyznającego prawo (tym bardziej aktu stwierdzającego przysługiwanie prawa), ale spełnione zostały wszystkie istotne przesłanki warunkujące nabycie tego prawa. Ochronie tego rodzaju podlegają jednak jedynie ekspektatywy maksymalnie ukształtowane, tj. takie, które spełniają wszystkie zasadniczo przesłanki ustawowe nabycia praw pod rządami danej ustawy, bez względu na stosunek do nich późniejszej ustawy. Po trzecie, ochrona praw nabytych nie ma charakteru absolutnego. Możliwe są zatem odstępstwa od niej, przy czym ocena dopuszczalności odstępstw może być dokonana na tle konkretnej sytuacji przy uwzględnieniu całokształtu okoliczności. Uzasadnieniem naruszenia zasady ochrony praw nabytych może być w szczególności potrzeba zapewnienia realizacji innej wartości istotnej dla systemu prawnego, choćby nie była ona wprost i *expressis verbis* wyrażona w tekście przepisów konstytucyjnych. Ochroną nie są natomiast objęte prawa nabyte niesłusznie lub niegodziwie, a także prawa nie mające oparcia w założeniach obowiązującego w dacie orzekania porządku konstytucyjnego. Ingerując w prawa nabyte, prawodawca powinien w zasadzie umożliwić zainteresowanym dostosowanie się do nowej sytuacji, w szczególności poprzez wprowadzenie odpowiedniego *vacatio legis*.

Z powyższego wynika zatem, że o ochronie prawa powódki do wynagrodzenia w wyższej wysokości można by mówić wtedy, gdyby prawo to należało do kategorii ekspektatyw maksymalnie ukształtowanych tj. takich, które spełniają wszystkie zasadniczo przesłanki ustawowe nabycia praw pod rządami danej ustawy, bez względu na stosunek do niej późniejszej ustawy. Tymczasem ustawa o Służbie Więziennej nie zawiera takich przesłanek odsyłając w art.56 ust.3 i 4 do ustawy budżetowej i rozporządzeń Rady Ministrów.

W cytowanym powyżej wyroku Trybunał wskazał, że ustawa z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej nie gwarantuje w sposób bezwarunkowy pracownikom sfery budżetowej stałego corocznego wzrostu ich wynagrodzeń w określonej wysokości. Przewiduje jedynie waloryzację wynagrodzeń średniorocznym wskaźnikiem wzrostu wynagrodzeń ustalanych corocznie, tj. okresowo, na podstawie prognoz budżetowych i corocznie ustalonego wskaźnika. Jak słusznie zauważa (...) Sejm, wysokość wynagrodzeń tej grupy społecznej determinowana jest i to bezpośrednio sytuacją budżetową państwa. W związku z tym trzeba dopuścić występowanie ryzyka możliwości ograniczenia potencjalnego wzrostu wynagrodzeń, a to w przypadku niekorzystnego kształtowania się prognozowanych składników określających sytuację budżetową państwa. W tych uwarunkowaniach nie można mówić o pracowniczym prawie podmiotowym do automatycznej waloryzacji wynagrodzenia i co za tym idzie - o nabyciu takiego prawa przez pracowników państwowej sfery budżetowej. Nie istnieje tu nawet prawna ekspektatywa, a tym bardziej - ekspektatywa maksymalnie ukształtowana. Przepisy przewidujące waloryzację wynagrodzeń, aczkolwiek nieobojętne dla sytuacji majątkowej pracowników, nie tworzą bezpośrednio indywidualnych praw podmiotowych i są - przede wszystkim - dyrektywami dla organów państwa, dotyczącymi gospodarowania funduszem plac sfery budżetowej.

Sąd w całości podzielił cytowany poglądy Trybunału i w niniejszej sprawie przyjął, że art.41 ustawy z dnia 1 grudnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2023 nie naruszał praw nabytych powódki ani art.2 Konstytucji RP. Celem tego przepisu było wprowadzenie mechanizmu zachęcającego do pozostawania w służbie czynnej żołnierzy zawodowych, funkcjonariuszy i funkcjonariuszy Służby (...) - Skarbowej (por. uzasadnienie ustawy wprowadzającej ustawę budżetową na 2023 r. druk sejmowy nr (...)).

Odnosząc się do kwestii czy rozwiązania wprowadzone w ustawie z 1 grudnia 2022 r. należy uznać za dyskryminujące, należy pamiętać, że funkcjonariusz SW nie jest pracownikiem i jego relacja służbowa regulowana jest przez ustawę o Służbie Więziennej, a nie przez przepisy kodeksu pracy. Mechanizm wprowadzony w art.41 ust.3 dotyczył wszystkich funkcjonariuszy zatrudnionych, tak samo jak mechanizm wskazany w art.41 ust.2. Ustawodawca nie różnicował funkcjonariuszy. Zasady wyliczania wynagrodzenia z art.41 ust.2 za styczeń i luty 2023 r. były takie same dla wszystkich zatrudnionych w tych miesiącach funkcjonariuszy. Za pracę wykonywaną od marca do grudnia 2023, wynagrodzenie wyliczane było na podstawie art.41 ust.3 ww. ustawy. Nie było to wynagrodzenie za styczeń i luty 2023 r. Nieusprawiedliwione jest zatem twierdzenie, że funkcjonariusze zatrudnieni do 28.02.2023 r. wykonywali taką samą pracę, jak funkcjonariusze pracujących po tej dacie. Zasada równego traktowania w zatrudnieniu dotyczy pracowników zatrudnionych, a nie byłych pracowników i obecnych. Przez cały 2023 r. funkcjonariusze zatrudnieni za ten sam miesiąc otrzymywali uposażenie naliczone według tych samych zasad. Jak wynika z wcześniejszych rozważań, funkcjonariusz nie ma zagwarantowanego prawa do podwyżki wynagrodzenia z dniem 1 stycznia każdego kolejnego roku.

Powódka podnosi naruszenie art. 2 oraz art. 32 Konstytucji, czyli niezgodność mechanizmu z art. 41 ustawy o budżecie z zasadą państwa prawa oraz zakazem dyskryminacji. W tym miejscu można przytoczyć rozważania Sądu Okręgowego w Warszawie z wyroku z dnia 28 grudnia 2023 r. w sprawie XIV U 1024/23, który wskazał, że niewątpliwie zgodnie z art. 32 Konstytucji RP wszyscy są wobec prawa równi oraz wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne, jak również nikt nie może być dyskryminowany w życiu politycznym, społecznym lub gospodarczym z jakiegokolwiek przyczyny. Wprowadzone przez ustawodawcę rozwiązanie, aby wzrost uposażeń obejmował jedynie żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy w służbie czynnej na dzień 1 marca 2023 r. nie można traktować jako dyskryminacji. Wprowadzając daną regulację prawną zawsze ustawodawca określa ramy czasowe od których ona zacznie obowiązywać. W każdym przypadku pewna grupa osób nie będzie podlegać nowym przepisom z uwagi na ich temporalny zakres. Niewątpliwie, nowym rozwiązaniem jest przesunięcie podwyżki kwoty bazowej z dnia 1 stycznia - jak to miało zwykle miejsce - na dzień 1 marca. Głównym powodem, dla którego się zdecydowano na to przesunięcie, jak wskazuje ustawodawca jest chęć zatrzymania większej liczby żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy w służbie czynnej. W obecnej sytuacji geopolitycznej i w związku z trwającym konfliktem zbrojnym na terenie Ukrainy ustawodawca wprowadza mechanizmy, które mają na celu zagwarantować bezpieczeństwo obywateli. Nie można również nie wspomnieć o trwającym już od blisko 2 lat kryzysie migracyjnym na granicy Rzeczypospolitej Polskiej z Republiką Białorusi. W związku z tym, że istnieje realne zagrożenie nienaruszalności granic Rzeczypospolitej ustawodawca chcąc zapewnić bezpieczeństwo i porządek publiczny dąży do zwiększenia liczby funkcjonariuszy i żołnierzy zawodowych. Co więcej, dla zapewnienia bezpieczeństwa obywateli ważnym jest, aby służbę pełniły osoby, które są do tego odpowiednio przeszkolone oraz posiadają wieloletnie doświadczenie w tym zakresie.

Dokonując analizy, Sąd ma na względzie art. 5 Konstytucji RP, zgodnie z którym: "Rzeczpospolita Polska strzeże niepodległości i nienaruszalności swojego terytorium, zapewnia wolności i prawa człowieka i obywatela oraz bezpieczeństwo obywateli, strzeże dziedzictwa narodowego oraz zapewnia ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju". Przytoczony artykuł określa podstawowe cele Rzeczypospolitej. Sformułowane zostały one w postaci zasad o charakterze programowym. Wskazują kierunki działania państwa, nie określają jednak środków i sposobów ich realizacji. W art. 5 Ustawodawca nakłada na wszystkie organy władzy publicznej obowiązek realizacji wskazanych celów. Ustalenie treści tego obowiązku nie jest możliwe wyłącznie w oparciu o treść przywołanego art. 5 Konstytucji RP. Wymaga to odwołania się do innych przepisów Konstytucji RP oraz reguł ich wykładni. Ustalenie treści i sposobu realizacji wskazanych zasad wymaga też odwołania się do wiedzy o charakterze pozaprawnym. Struktura normy programowej sprowadza się do stwierdzenia, że jeśli mamy dany stan rzeczy X, to Z powinien usiłować osiągnąć cel (stan rzeczy) F (T. G. S. A. G., Normy programowe w Konstytucji (w:) Charakter i struktura norm Konstytucji, red. J. (...), C. 1997, s. 99 i 102). Adresatem powyższych obowiązków są wszystkie polskie organy władzy publicznej.

Należy wskazać, że dla określenia treści celów wskazanych w art. 5 Konstytucji RP istotne znaczenie ma jej systematyka. Przepis ten jest usytuowany po przepisie wyrażającym zasadę zwierzchnictwa Narodu oraz po określeniu sposobów sprawowania władzy zwierzchniej, wyznacza więc najważniejsze cele państwa wskazane przez suwerena. Tym samym zawiera również charakterystykę państwa. Wśród zasad - celów znajdują się takie, które występują również w konstytucjach innych państw, oraz takie, które są specyficzne dla polskiej państwowości. Zasady z art. 5 Konstytucji RP są ściśle powiązane z jej preambułą. Polskie historyczne doświadczenia spowodowały, że na pierwszym miejscu w art. 5 wskazana została zasada ochrony niepodległości i zasada nienaruszalności terytorium. Niepodległość jest konieczna do zapewnienia odrębnego bytu państwa polskiego. Koniecznym elementem niepodległego państwa jest odrębne terytorium. Organy władzy publicznej mają obowiązek ochrony niepodległości i

odrębności terytorium jako warunku koniecznego realizowania władzy suwerennej. Strzeżenie niepodległości i terytorium oznacza, że na terytorium państwa polskiego władzę sprawują polskie organy władzy publicznej lub organy przez nie upoważnione.

Obowiązek działania państwa w celu zapewnienia ochrony wolności i praw człowieka odzwierciedla wyrażoną w art. 30 Konstytucji RP zasadę ochrony jego godności. Zasadę, która stanowi podstawę katalogu praw człowieka oraz całej konstytucyjnej aksjologii. W zakresie art. 5 Konstytucji RP mieszczą się również prawa wynikające z wiążących Polskę umów międzynarodowych oraz prawa przyznane na mocy aktów normatywnych, o których mowa w art. 208 ust. 1 Konstytucji. Ścisłe związany z ochroną wolności i praw jest nakaz zagwarantowania przez państwo bezpieczeństwa obywateli. Bezpieczeństwo należy rozumieć szeroko, jako stan dający poczucie pewności i stabilności oraz ochrony. W zakres tego pojęcia wchodzi m.in. bezpieczeństwo, polityczne, militarne, socjalne, ekologiczne. (T. P., Komentarz Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej, wyd. II, art. 5) Wykładania art. 5 Konstytucji RP prowadzi do wniosku, że władze państwowe mają nakaz zapewnienia bezpieczeństwa własnym obywatelom, jednak zakres tego obowiązku jest jeszcze szerszy i państwo polskie powinno zapewnić bezpieczeństwo każdej osobie przebywającej na terytorium RP. Mając na względzie aktualną sytuację geopolityczną w jakiej znajduje się państwo Polskie w tym konflikt zbrojny na terytorium Ukrainy, a więc tuż za polską wschodnią granicą oraz kryzys migracyjny na granicy z Republiką Białorusi oraz istniejące ryzyko pogłębiania się konfliktów za wschodnią granicą, władze państwowe powinny zapewnić w jak najbardziej skuteczny sposób bezpieczeństwo swoim obywatelom. Władze państwowe są więc zobowiązane przedsięwziąć takie środki, które pomogą utrzymać porządek publiczny w kraju oraz zagwarantują nienaruszalność jego terytorium. Do wszystkich tych zadań powołani są żołnierze zawodowi i funkcjonariusze. Nie jest więc zaskoczeniem, że ustawodawca wprowadza mechanizmy, które mają na celu zatrzymanie w czynnej służbie jak największej liczby żołnierzy i funkcjonariuszy, bowiem osoby pełniące służbę przez czas niezbędny do uzyskania prawa do świadczeń emerytalnych posiadają odpowiednią wiedzę i doświadczenie, które jest nie do przecenienia w sytuacji ryzyka potencjalnego konfliktu zbrojnego. Nie sposób też zarzucić, że rosnąca waloryzacja, którą przewidział ustawodawca jest wymierzona przeciwko funkcjonariuszom, którzy odeszli ze służby. Mechanizm ten został zastosowany przez ustawodawcę, aby zatrzymać doświadczonych żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy, ma być "zachętą" dla osób pozostających w czynnej służbie, aby zostać w niej jak najdłużej, co z kolei przełoży się na wysokość uposażenia. Zdaniem Sądu, takie rozwiązanie nie jest wymierzone przeciwko funkcjonariuszom, którzy odeszli ze służby, nie ma na celu również ich dyskryminacji. Mechanizm ten bowiem ma na celu gratyfikację doświadczonych funkcjonariuszy dłużej służących w trudnym i niespokojnym okresie.

Z art. 5 Konstytucji RP nie wynikają adresowane do organów władzy publicznej jednoznaczne nakazy lub zakazy postępowania. Ma on jednak znaczenie normatywne zarówno w procesie stanowienia, jak i stosowania prawa. Skoro ustawodawca i inne organy stanowiące prawo mają obowiązek realizować cele wskazane w art. 5, przepis ten może służyć do rozstrzygnięcia wątpliwości pojawiających się w procesie wykładni celowościowej. W szczególności wtedy, gdy powstają wątpliwości dotyczące ratio legis regulacji (T. P., Komentarz Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej, wyd. II, art. 5). Z taką sytuacją mamy do czynienia w przedmiotowej sprawie. Ustawodawca wprowadzając nowy mechanizm waloryzacji świadczeń i okresu jego obowiązywania realizuje cele wskazane w art. 5 Konstytucji RP. Właśnie wskazany artykuł 5 rozstrzyga tu pojawiające się wątpliwości dotyczące ratio legis ustawy z dnia 1 grudnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach (...), bowiem ustawodawca wprowadził regulację, która ma na celu zachęcenie do pozostania w służbie czynnej jak największej liczby żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy, co w świetle konfliktu zbrojnego na Ukrainie, kryzysu migracyjnego na granicy z Republiką Białorusi i realnego możliwego zagrożenia innymi czynnikami mogącymi destabilizować sytuację w kraju jest działaniem bardzo pożądanym i uzasadnionym. Nie sposób nie zgodzić się z faktem, że większa liczba czynnych żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy, którzy postanawiają pozostać w służbie pomimo możliwości przejścia na zaopatrzenie emerytalne daje większą gwarancję zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego. Ustawodawca decydując się na wprowadzenie tego mechanizmu, ma świadomość, że w sytuacji niestabilnej oraz ryzyka konfliktu gwarancję bezpieczeństwa zapewniają dobrze wyszkoleni żołnierze i funkcjonariusze, którzy posiadają odpowiednie doświadczenie. Dlatego też, realizując zadania wynikające z art. 5 Konstytucji RP ustawodawca zdecydował o wprowadzeniu takiej regulacji, chcąc nie tylko zachęcić do pozostania w służbie, ale też dodatkowo nagrodzić osoby, które służą w trudnej sytuacji geopolitycznej.

Reasumując sąd odwoławczy nie stwierdził, aby przepisy kształtujące prawo powódki do uposażenia były sprzeczne z Konstytucją lub w jakikolwiek sposób dyskryminowały powódkę.

W tej sprawie słusznie również zauważa pozwany, co było już podnoszone w tym uzasadnieniu, że powódka nie była pracownikiem, a pozostawała w stosunku służby. Służba ze swojego założenia zakłada poświęcenie. W ocenie Sądu dla osób pozostających w stosunku służby mogą znaleźć zastosowanie przepisy, które różnicują jej sytuację od sytuacji pracowników. Jako przykład odmiennej

regulacji można wskazać obowiązujące w roku 2014 r. przepisy dotyczące wynagrodzenia za godziny nadliczbowe pracowników prokuratur, którzy co prawda nie świadczą pracy na podstawie stosunku służby, jednakże pozostają specyficzną grupą zawodową. Zgodnie z art. 5 k.p. jeżeli stosunek pracy określonej kategorii pracowników regulują przepisy szczególne, przepisy kodeksu stosuje się w zakresie nieuregulowanym tymi przepisami. Do osoby zatrudnionej w powszechnej jednostce organizacyjnej prokuratury, zastosowanie znajdują przepisy szczególne w postaci ustawy o pracownikach sądów i prokuratur (dalej u.p.s.p.) na podstawie art. 1 tejże ustawy. U.p.s.p. nie reguluje jednak kwestii pracy poza normalnymi godzinami pracy, stąd na podstawie art. 18, podstawą rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie będzie art. 30 ust. 2 ustawy o pracownikach urzędów państwowych (dalej u.p.u.p.) zgodnie z którym urzędnikowi państwowemu za pracę wykonywaną na polecenie przełożonego poza normalnymi godzinami pracy przysługuje według jego wyboru wynagrodzenie lub wolny czas, z tym że wolny czas może być udzielony w okresie bezpośrednio poprzedzającym urlop wypoczynkowy lub po jego zakończeniu. Przepisy nie precyzują jednak co należy rozumieć pod pojęciem „wynagrodzenia”, stąd w tym zakresie należy opierać się poglądach wypracowanych w doktrynie i orzecznictwie. Zgodnie z dominującym i powszechnie przyjętym poglądem w doktrynie i orzecznictwie, jest to normalne wynagrodzenie przysługujące urzędnikowi. Będzie ono obejmować wynagrodzenie zasadnicze oraz inne, stałe elementy wynagrodzenia. Urzędnikowi nie przysługuje natomiast dodatek za pracę w godzinach nadliczbowych, uregulowany w art. 151¹ k.p., nawet jeśli praca poza normalnymi godzinami pracy była równocześnie pracą nadliczbową, w przeciwieństwie do pracowników objętych powszechnym prawem pracy (tak: Ł. P. w Komentarz. Prawo urzędnicze pod red. B. K. W., LEX 2014 nr (...); E. (...) D., Ustawa o pracownikach urzędów państwowych. Komentarz, LexisNexis 2013, LEX nr 185620; A. D., Ustawa o pracownikach urzędów państwowych. Komentarz [w:] Prawo pracy, LexisNexis 2005, LEX nr 343081).

Odnosząc się nadal do stosunku służby należy wskazać, że słownik języka polskiego wskazuje, że służba to poświęcenie się jakiejś sprawie. Funkcjonariusz zatem ślubuje wierne poświęcenie swojej ojczyźnie. Jak to już kilkakrotnie podkreślano, Rzeczpospolita Polska znajduje się teraz w szczególnym momencie historycznym, który wymaga takiego poświęcenia od funkcjonariuszy. Funkcjonariusze, którzy mimo świadomości powagi sytuacji ojczyzny decydują się na odejście ze służby wybierają interes własny. Skoro to czynią mocą własnej decyzji to niezrozumiałe jest odwoływanie się do argumentu, że są dyskryminowani w stosunku do funkcjonariuszy, którzy kontynuują służbę Ojczyźnie.

Nie bez znaczenia dla oceny sytuacji powódki, jest to, że mogła ona cofnąć swoje oświadczenie. Jak wskazał Naczelny Sąd Administracyjny w uchwale w składzie siedmiu sędziów z dnia 5 grudnia 2011 r. I (...) 4/11 "Pismem zgłoszenie przez funkcjonariusza wystąpienia ze służby na podstawie art. 60 ust. 3 ustawy z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz. U. Nr 74, poz. 676 z późn. zm.) jest, oświadczeniem woli, do którego ma zastosowanie art. 61 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny.". A zgodnie z tym przepisem oświadczenie woli, które ma być złożone innej osobie, jest złożone z chwilą, gdy doszło do niej w taki sposób, że mogła zapoznać się z jego treścią. Odwołanie takiego oświadczenia jest skuteczne, jeżeli doszło jednocześnie z tym oświadczeniem lub wcześniej. W innej sytuacji oświadczenie woli złożone drugiej stronie wiąże osobę, która oświadczenie takie złożyła i może być skutecznie odwołane za zgodą adresata (wyrok WSA w Warszawie z dnia 14 października 2010 r. II SA/Wa 473/10)". Wprawdzie ww. uchwała zapadła na gruncie art. 60 ust. 3 ustawy z 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu to z uwagi na istotne podobieństwo obu regulacji prawnych - uchwała znajduje zastosowanie także do policjantów i funkcjonariuszy.

Reasumując sąd odwoławczy nie znalazł podstaw do uwzględnienia żądania powódki dlatego też na mocy art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok i powództwo oddalił orzekając również o kosztach postępowania za I instancję po myśli art. 98 k.p.c. w związku z § 2 pkt. 2 w związku z § 9 ust. 1 pkt. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

O kosztach postępowania za II instancję sąd orzekł również na podstawie art. 98 k.p.c. i §10 ust. 1 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

Sędzia: Przewodniczący: Sędzia: